

รัสเซียเผชิญค่าเงินแข็ง-นำเข้าทรุด

รัสเซียผ่อนปรนการควบคุมเงินทุนเพื่อเบรคค่าเงินรูเบิลที่พุ่งพรวด

หลังจากการรัสเซียถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากตะวันตกอันจะนำไปสู่การล่มสลายของมูลค่าเงินรูเบิล ภายหลังจากการปฏิบัติการพิเศษทางทหารในยูเครน ประธานาธิบดี วลาดิมีร์ ปูติน ได้ลงนามในคำสั่งบังคับให้บริษัทต่างๆ แลกเปลี่ยนรายได้ที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศไปเป็นเงินรูเบิลอย่างน้อยร้อยละ 80

แต่ขณะนี้รัสเซียกลับต้องพยายามผ่อนคลายมาตรการควบคุมเงินทุน เนื่องจากค่าเงินรูเบิลได้พุ่งสูงขึ้นจนมีผลกระทบทำให้รายได้จากการส่งออกลดลง

กระทรวงการคลังระบุในถ้อยแถลงว่าจะปรับลดสัดส่วนรายได้ของสกุลเงินต่างประเทศของผู้ส่งออกที่เคยถูกกำหนดให้ต้องแปลงเป็นเงินรูเบิลจากร้อยละ 80 ลงเหลือร้อยละ 50

แต่การเคลื่อนไหวดังกล่าวช่วยยับยั้งการแข็งค่าของสกุลเงินรัสเซียได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยค่าเงินรูเบิลได้ทำสถิติสูงสุดในรอบหลายปีเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐกลับแข็งค่าขึ้นร้อยละ 2.4 ในการซื้อขายช่วงเช้าวันที่ 24 พฤษภาคม ที่ 56.61 เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบกว่าสี่ปี

กระทรวงการคลังกล่าวว่าเหตุที่ตัดสินใจควบคุมเงินทุนก็เพื่อรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนของเงินรูเบิล ซึ่งขณะนี้ตลาดภายในประเทศมีสภาพคล่องของสกุลเงินต่างประเทศมากเพียงพอ ทั้งนี้สัปดาห์ที่ผ่านมาค่าเงินรูเบิลแทบจะไม่ตอบสนองต่อการตัดสินใจของธนาคารกลางที่ปรับลดข้อจำกัดในการทำธุรกรรมการเงินข้ามพรมแดนสำหรับบุคคลไปแล้ว

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่าเงินรูเบิลที่แข็งค่าทำร้ายการเงินของรัสเซีย โดย Yevgeny Kogan ศาสตราจารย์แห่ง Higher School of Economics ของมอสโก เห็นว่าอัตราที่ค่าเงินรูเบิลที่แข็งแกร่งขึ้น จะยิ่งทำให้เกิดการขาดสมดุลมากยิ่งขึ้น เพราะจะทำให้สิ่งต่าง ๆ ยากขึ้นสำหรับผู้ส่งออก โดยจะเป็นการเพิ่มต้นทุนและทำให้มีรายได้น้อยลง

อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวนี้และการควบคุมสกุลเงินอื่นๆ ช่วยให้รูเบิลแข็งค่าขึ้นร้อยละ 53 นับตั้งแต่ระดับต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ ที่ 121.53 เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ

การนำเข้าของรัสเซียลดลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบสองทศวรรษ

การคว่ำบาตรของชาติตะวันตกและการออกจากธุรกิจระหว่างประเทศหลังสงครามในยูเครนทำให้การนำเข้าของรัสเซียลดลงสู่ระดับที่ไม่เคยมีมาก่อนตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษ 2000

ตามข้อมูลการวิจัยของ Bank Otkritie พบว่ารัสเซียนำเข้าสินค้ามูลค่าระหว่าง 5 พันล้านดอลลาร์ถึง 10 พันล้านดอลลาร์เมื่อเดือนที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ในระดับการนำเข้ารายเดือนที่ใกล้เคียงกันในช่วงปี พ.ศ. 2544-2546 จากสถิติของธนาคารกลางของรัสเซีย

ตัวเลขก่อนความขัดแย้งกับยูเครน การนำเข้าของรัสเซียคิดเป็นมูลค่า 27.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐเมื่อเดือนกุมภาพันธ์

ในกรณีที่ไม่มีตัวเลขการนำเข้าเป็นทางการที่แน่ชัดของรัสเซีย วิธีที่น่าเชื่อถือที่สุดในการประเมินการเปลี่ยนแปลงของการนำเข้าของรัสเซียคืออาศัยตัวเลข

การส่งออกของประเทศคู่ค้ารายใหญ่ ตามรายงานของ Robin Brooks หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์จากกลุ่มการค้าของ Institute of International Finance พบว่าการส่งออกจากประเทศคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของรัสเซีย 20 ประเทศแสดงให้เห็นว่าการส่งออกไปยังรัสเซียลดลงร้อยละ 50 ในเดือนเมษายน เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่แล้ว ซึ่งการนำเข้าที่ลดลงมีส่วนสนับสนุนการเติบโตของการเกินดุลการค้าของรัสเซียจาก 20 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในเดือนมกราคม เป็น 45 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในเดือนเมษายน โดยคาดการณ์ว่า GDP ของรัสเซียจะลดลงร้อยละ -30 ภายในสิ้นปีนี้

นอกจากนั้น บริษัทต่างชาติมากกว่า 900 แห่งได้ยุติการดำเนินธุรกิจในรัสเซียนับตั้งแต่มีการปฏิบัติการพิเศษทางทหารในยูเครน ซึ่งก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การนำเข้าหดหายไป

อย่างไรก็ตามรัสเซียได้อนุญาตให้ธุรกิจสามารถนำเข้าสินค้าสมาร์ทโฟน แบริดจ์รถยนต์รายใหญ่ เกมคอนโซล อะไหล่ และสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา หรือที่มีศัพท์ทางเทคนิคว่า “การนำเข้าแบบคู่ขนาน” (Parallel Import) เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสินค้าสำคัญของผู้บริโภคในประเทศ

ที่มา:

- *Russia Eases Capital Controls to Hold Back Surging Ruble*, by Sophia Sandurskaya / Moskva News Agency, The Moscow Times
- *Russia's Imports Fall to Two-Decade Low*, The Moscow Times

หลังจากรัสเซียถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง และต่อเนื่องมาตลอดในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา ปรากฏว่าค่าเงินรูเบิลกลับแข็งค่าขึ้นเป็นประวัติการณ์สวนทางกับเป้าประสงค์ของตะวันตก เนื่องจากราคาพลังงานที่เป็นสินค้าส่งออกหลักของรัสเซียปรับตัวสูงขึ้นและรัสเซียได้ใช้มาตรการบังคับให้ประเทศที่ไม่เป็นมิตรแต่ต้องพึ่งพาพลังงานจากรัสเซียต้องชำระค่าพลังงานด้วยเงินสกุลรูเบิลเท่านั้น

ทั้งนี้ ค่าเงินรูเบิลที่แข็งเกินไปกลับไม่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของรัสเซีย เพราะจะมีผลทำให้ราคาสินค้าส่งออกโดยรวมปรับตัวสูงขึ้นและยังทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าต่ำลงโดยเฉพาะอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ใช่พลังงาน

ขณะเดียวกันผลจากการถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ จะทำให้การส่งออกและนำเข้าสินค้าของรัสเซียเสียสมดุลย์และผิดปกติ โดยการส่งออกที่ได้ประโยชน์ก็จะจำกัดอยู่ในอุตสาหกรรมพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์ที่ปรับราคาสูงขึ้น ส่วนการนำเข้าก็ไม่สามารถนำเข้าสินค้าสำคัญหลายรายการที่ถูกคว่ำบาตร และในที่สุดการเติบโตทางเศรษฐกิจในปีนี้จะหดตัวอย่างรุนแรง

ในเดือนที่ผ่านมามีการประเมินว่าการนำเข้าหดตัวลงประมาณครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีมูลค่าเทียบเท่ากับเมื่อสองทศวรรษที่ผ่านมา นับเป็นสัญญาณไม่ดีกับประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทยที่ส่งออกสินค้าไปยังรัสเซีย